

zbor (kongres), kjer bota samoljubje in upor zginila pred najvišjo razsodnijo. Kaj je terjatvam sedanjega časa, kaj željam večine bolj primerno kakor to, da potrkamo na vest in pamet državnih mož vseh dežel in da jim rečemo: srd in predsodki, ki nas razcepujejo, ali niso že dosti dolgo trpeli? Ali bode to neprenehoma overalo napredek omike, da vlada na vlado preži zavidno? Ali ne bode nikdar konca onemu nezaupanju, katero s tem vzdržujemo, da se, kdor bolj more, ta bolj oborožuje za vojsko? Ali bomo na veke požirali najdražje pripomočke dežele s tem, da ošabno kažemo svetu svoje armade? Ali bomo na veke vzdržali stan, kateri ni ne mir s varnostjo svojo, pa tudi ne vojska s srečnimi svojimi naključbami? Ne dajmo, da se oholo ponaša prekucijska pošast razuzdanih strank le za to, ker se z malodušnim pretehtovanjem zoprstavljamu temu, kar narodi po postavi morejo terjati od nas. Zdramimo se in imejmo pogum, da kilavi in negotovi stan nadomestimo s stanovitnim in pravednim, čeravno treba, da žrtujemo to ali uno. Zedinimo se brez predsodkov, brez častilakomnosti; ena misel naj navdaja vse, namreč ta, da ustanovimo novi red, kateri naj se opira na to, kar po dobri pameti gré vladarjem in ljudstvom. Ta glas, rad verjamem, bojo zaslišali radi vsi vladarji. Kdor bi ga ne, bi kazal, da ima skrivne namere, ki se bojijo belega dne. Pa če bi tudi tega mojega nasveta ne potrdili vsi, bo vendar imel to veliko korist, da potem Evropa zvé, kje da je nevarnost, kje pa blagor.

Dve poti ste odprte: Ena pelje po sprijaznenju in miru do napredka in sreče, — druga pa žalibog! pelje k vojski zavolj trdovratnosti, koja hoče starinstvo vzdržati, če prav se razrušuje še samo po sebi.

In tako, gospôda moja, veste zdaj, kaj hočem govoriti z Evropo. Ta moj glas, ako ga vi potrdite in občinstvo, bo gotovo uslišan, kajti glas bo potem v imenu Francozov. — To je bistveni obseg Napoleonovih besed. — Ni nam treba praviti, da vës svet je ostrmel nad tem, kar je Napoleon tako naravnost in brez ovinkov izrekel. Govor ta sicer ne napoveduje že vojske, al predhodnik je velikih homatij. Zbor vseh evropskih vladarjev, in v tem zboru obravnava vseh zadev, ktere zdaj svet pretresajo, ali pa vojska, to je ob kratkem rečeno, pištola, katero Napoleon evropskim vladarjem stavlja zdaj na prsi. Zbor — ali pa vojska s tem, kdor ne pride v zbor, ker ta je po njegovih besedah „sovražnik miru“. Ali ga bojo pač ubogali vsi vladarji na podlagi „raztrganih pogodb“ od leta 1815? Neizrečeno močen se mora čutiti Napoleon, da tako govori, ali pa že more gotov biti, da večina vlad ni zoper zbor. Al če se tudi snide zbor, kakošni bojo sklepi? bojo li vsaki vladi po volji? in če ne, kaj neki potem? „Gospodar Evrope hoče biti Napoleon brez vojske ali z vojsko“ — to je zapopadek njegovega govora, je rekel nekdo, in res da je taka. Ako mu državni zbor pritrdi, kar zahteva (in kdor slavljudne Francoze pozná, ne dvomi o tem), bo Napoleon nemudoma terjál vladarski zbor (kongres). Zbor bo tedaj politično gëslo za letošnji zimski čas, — kaj pa dalje spomladi? To vé zdaj le Tisti nad nami, ki piše vsemu svetu veliko pratiko. Prvo, kar je zbor začel, je pretresovanje volitev novih poslancev; ker so neki spodtike nad kakimi 30 novovoljenimi poslanci, bo to pretresovanje trpelo dalje časa, — in potem še le pridejo pomenki na vrsto, kaj naj državni zbor odgovorí o govoru cesarjevemu. — Pruski državni zbor se je v Berlinu začel 9. dné t. m. Svet

je radoveden, kakošen bo zopet konec tega zbora; morebiti zopet ne opravi nič in gré kmali domú. — Dunajski kupčijski časnik pravi, da kakor dunajske, tako je tudi vse druge evropske dnarničarje potrl strah, ko so izvedili Napoleonov govor; noben človek ne misli več, da bi se spustil v kakošno špekulacijo za prihodnji čas. — Novi kralj grški Juri I. je došel 31. okt. v Atene; razposlal je oklic, v katerem pravi, da ni prinesel saboj ne izurjenosti v vladanji, ne skušene pameti, al resnično ljubezen do naroda; „prizadeval si bodem ljubiti grške šege in navade, spoštoval bodem jezik grški, in zvesto se držal ustave; skušal bodem, da Grško bode izgledna država jutrovim deželam.“ — Iz Kalkute in Bombaja so pretekli mesec dospele novice v Trst, da se je letos veliko bombaža (pavole) pridelalo v Indii in sicer na pol več od lanskega leta. Važna je ta novica. — Vremenski preroki ne mirujejo. Francozki letnik Mathieu-ov „Annuaire de Mathieu“ za prihodnje leto 1864 prerokuje poslednje dni mesca listopada (novembra) v Benetkah tako strašno hudo vreme, kakoršnega v tem stoletji še ni bilo. Zato vabi prijatle nenavadnih vremenskih prekucij, naj pridejo do 29. novembra 1864 v Benetke. (Mi bomo radi doma ostali.) —

Listnica vredništva. Gosp. dopisniku iz Rog: Dopise radi jemljemo, al dopisnik se saj vredništvu mora imenovati; brezimnih dopisov ne moremo natisniti. — Gosp. M. Kop. v Ž: Nismo Vas pozabili, al primirila se ni še nobena taka služba; za službe v „Oglasniku“ razglašane se morate pa že sami zmeniti, ker vredništvu niso znane; večidel še samo vredništvo ne vé, kaj prinese „Oglasnik“.

Žitna cena

v Ljubljani 9. decembra 1863.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 4 fl. 88. — banaške 5 fl. 41. — turšice 3 fl. 40. — soršice 3 fl. 75. — rež 2 fl. 90. — ječmena 2 fl. 50. — prosa 2 fl. 82. — ajde 2 fl. 54. — oves 2 fl. 36.

Kursi na Dunaji

10. novembra 1863

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.

5% obligacija od leta 1859	
v novem dnar. po 100 g. g.	71.10
5% nar posojilo od l. 1854 „	80.30
5% metalike	74.60
4 1/2% „	67.00
4% „	59.50
3% „	45.00
2 1/2% „	37.50
1% „	—

Obligacije zemlišn. odkupa.

(po 100 gold.)

5% doljno - avstrijske g.	87.00
5% ogerske	76.00
5% horvaške in slovanske „	75.25
5% krajske, štajarske,	
koroške, istrijske „	87.00

Deržavni zajemi z lotrijami.

Zajem od leta 1860	95.60
„ „ „ 1860 petink. „	96.50
„ „ „ 1839	157.50
„ „ „ 1839 petink. „	99.50
5% narodni od leta 1854 „	92.50
Dohodkine oblg. iz Komo „	17.50

Druge obligacije z lotrijami.

Kreditni lozi po g. 100 . g.	137.50
4 1/2% Teržaški lozi po 100 „	113.00
5% Donavsko-parabrod-	
ski po g. 100	91.00
Knez Esterhazy. po g. 40 „	94.50
Knez Salmovi po g. 40 „	35.25
Knez Palfyovi po g. 40 „	34.25
Knez Claryovi po g. 40 „	35.50
Knez St. Genoisovi po g. 40 „	33.50
Knez Windischgrätz. po g. 20 „	22.75
Grof Waldsteinovi po g. 20 „	20.25
Grof Keglevičevi po g. 10 „	15.00
Budimski . . . po g. 40 „	33.75

Denarji.

Cesarske krone g.	15.80
Cesarski cekini	5.51
Napoleondori 20 (frankov) „	9.20
Souvraindori	15.76
Ruski imperiali	9.50
Pruski Fridrikdori	9.60
Angležki souvraindori	11.55
Louisdori (nemški)	—
Srebro (ažijo)	15.50

Loterijne srečke:

V Gradcu } 7. novembra 1863: 4. 22. 62. 55. 6.
na Dunaji } 81. 65. 34. 41. 47.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji bo 18. nov. 1863.